

TEZE PRO ZAMĚŘENÍ REKVALIFIKACÍ V ROCE 2026 **NA ZÁKLADĚ INSTRUKCE 9/2022**

Článek I **Účel**

1. Teze pro zaměření rekvalifikací v roce 2026 (dále jen „Teze“) stanovují principy poskytování zvolených i zabezpečovaných rekvalifikací, jejichž cílem je:
 - 1.1. sjednotit a standardizovat rozhodovací praxi zaměstnanců Úřadu práce ČR (dále jen „ÚP ČR“),
 - 1.2. zvýšit předvídatelnost a srozumitelnost procesu pro klienty a
 - 1.3. zefektivnit využití veřejných prostředků určených na nástroje aktivní politiky zaměstnanosti.
2. Teze slouží jako podpůrný metodický materiál pro pracovníky ÚP ČR jako upřesnění aktuálně platné instrukce Ministerstva práce a sociálních věcí a Směrnice generálního ředitele ÚP ČR.
3. Teze reagují na dlouhodobé strukturální změny na trhu práce a na potřebu posílit oblast dalšího profesního vzdělávání dospělých, současně však zohledňují finanční rámec dostupný v projektech financovaných z fondů EU a ze státního rozpočtu.
4. Důraz je kladen nejen na propojení rekvalifikací s reálnými možnostmi pracovního uplatnění, ale také na zohlednění individuálních potřeb a situace každého klienta.

Článek II **Tematické/věcné zaměření celostátně podporovaných rekvalifikací**

1. Poskytování rekvalifikací se zaměřuje prioritně na oblasti, které:
 - a) reflektují strukturální změny trhu práce,
 - b) jsou v souladu s národními strategiemi,
 - c) vykazují dlouhodobý nedostatek kvalifikovaných pracovních sil.
2. Teze specifikují **celostátně vymezený okruh rekvalifikací**, u nichž je presumována s ohledem na celostátní potřeby trhu práce zvýšená uplatnitelnost na trhu práce:
 - 2.1. **Digitální dovednosti**
 - a) základní a pokročilá digitální gramotnost,
 - b) pokročilé IT dovednosti (programování, datová analýza apod.),
 - c) rekvalifikace v oblasti umělé inteligence a kyberbezpečnosti.
 - 2.2 **Český jazyk pro cizince** – zaměřeno na pracovní uplatnění – platí pro rekvalifikace od úrovně A2 navazující kurz a vyšší.

2.3 **Zdravotní a sociální oblast** – pečující profese (pečovatel, sanitář, pracovníci v sociálních službách apod.).

2.4 **Vzdělávání a mimoškolní výchova** – asistent pedagoga/vychovatel, lektor dalšího vzdělávání, chůva apod.

2.5 Technické vzdělávání

a) **Dovednosti v Průmyslu 4.0** (ovládání a programování CNC strojů, využití CAD/CAM systémů, práce s PLC systémy, pilot dronu apod.),

b) **Energetická transformace a jaderná energetika** (montér fotovoltaických systémů, svářeč apod.),

c) **Řemeslné dovednosti** (zedník, tesař, zámečník, klempíř, pokrývač, obkladač, truhlář, podlahář, natěrač, strojní mechanik, autoelektrikář, automechanik apod.),

d) **Profesní certifikáty** (průkaz obsluhy vysokozdvížného vozíku, svářečské oprávnění, průkaz strojíka stavebních strojů a další běžná profesní oprávnění apod.),

e) **Řidičská oprávnění** pro výkon povolání v dopravě a logistice (skupiny C, C+E, D včetně profesního průkazu řidiče apod.), zejména pro obsazování nedostatkových pracovních pozic.

2.6 **Zemědělství a lesnictví** – obsluha zemědělských strojů, těžební a pěstební činnost, obsluha motorové pily a křovinořezu apod.

3. Rekvalifikace **mimo výše uvedené oblasti** je možné rozšířit o **regionální seznam rekvalifikací**, který budou zpracovávat krajské pobočky ÚP ČR.

4. Rekvalifikace **mimo tyto oblasti se budou posuzovat na základě individuálního zdůvodnění** (např. silná návaznost na praxi žadatele nebo konkrétní nabídka zaměstnání v regionu). **Individuální zdůvodnění** lze uplatnit **u uchazečů a zájemců o zaměstnání zařazených do preferovaných cílových skupin**, případně žadatel konkrétně vysvětlí, jak rekvalifikace zvýší jeho šanci na trhu práce.

Článek III

Principy poskytování rekvalifikace podle cílové skupiny

1. Při posuzování žádostí o rekvalifikaci budou klienti ÚP ČR preferováni v tomto pořadí:

a) preferované skupiny uchazečů o zaměstnání (UoZ), viz Článek IV;

b) ostatní UoZ;

c) preferované skupiny zájemců o zaměstnání (ZoZ), viz Článek V;

d) ostatní ZoZ.

Článek IV

Uchazeči o zaměstnání (UoZ)

1. Primárním cílem je návrat UoZ na trh práce co nejdříve, ideálně po ukončení rekvalifikace.
2. **Rekvalifikace by proto měla:**
 - 2.1 být maximálně efektivní, účelná (poptávaný obor + rychlá aktivace) a hospodárná (mj. cena obvyklá v čase a místě),
 - 2.2 být v souladu s individuálním akčním plánem (IAP),
 - 2.3 vést k získání zaměstnání nebo zahájení samostatné výdělečné činnosti (SVČ).
3. **Preferovanými skupinami UoZ jsou:**
 - 3.1 osoby v 1. a 2. stupni profilace dle § 33a zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti,
 - 3.2 osoby, které jsou členem domácnosti s přiznanou složkou na živobytí dávky státní sociální pomoci (hlava III ZoDSSP),
 - 3.3 osoby s praxí ve fyzicky náročných profesích, které již ze zdravotních nebo věkových důvodů nejsou schopny výkonu původní profese,
 - 3.4 osoby po dlouhodobé nemoci či hospitalizaci,
 - 3.5 osoby, které vykazují reálný záměr zahájit podnikání (SVČ), a to na základě vypracovaného podnikatelského záměru, nebo výstupu z poradenství pro podnikání (interní nebo externí poradenství).
 - 3.5.1 Podnikatelský záměr musí v takovém případě obsahovat minimálně:
 - 3.5.1.1 údaje o žadateli,
 - 3.5.1.2 charakteristiku podnikatelského záměru,
 - 3.5.1.3 analýzu trhu,
 - 3.5.1.4 přednosti podnikatelského záměru,
 - 3.5.1.5 nedostatky podnikatelského záměru.
4. U preferovaných skupin UoZ je možné na základě individuálního zdůvodnění schválit rekvalifikaci i mimo celostátně nebo regionálně vymezený okruh rekvalifikací. U ostatních UoZ mimo preferované skupiny je nutné vždy respektovat celostátně nebo regionálně vymezený okruh rekvalifikací.

Článek V

Zájemci o zaměstnání (ZoZ)

1. Cílem rekvalifikace ZoZ je prevence ztráty zaměstnání, případně změna profese. Rovněž platí, že rekvalifikace by měla být maximálně efektivní, účelná (poptávaný obor + rychlá aktivace) a hospodárná (mj. cena obvyklá v čase a místě).
2. **Rekvalifikace ZoZ by měla:**
 - 2.1 posílit udržení stávajícího zaměstnání v případě, že hrozí jeho ztráta,
 - 2.2 zvýšit profesní mobilitu v případě, že v současném zaměstnání není možné pokračovat,
 - 2.3 přinést kariérní postup do více kvalifikované pozice i v jiném oboru
 - 2.4 být motivována reálnou změnou (např. oznamovaný konec pracovního poměru, změna zdravotního stavu, návrat po rodičovské dovolené (RD) a nemožnost pokračovat v původní pracovní činnosti z důvodu péče o děti), případně prevencí vyhoření a snahou o zásadní kariérní změnu (tzv. kariérní restart), pokud stávající profese nenabízí dlouhodobou perspektivu udržení klienta na trhu práce.
3. **Preferovanými skupinami ZoZ jsou:**
 - 3.1 rodiče na RD nebo vracející se po RD (do jednoho roku po ukončení RD),
 - 3.2 osoby nad 50 let, které potřebují rekvalifikaci pro lepší adaptaci na nové technologie,
 - 3.3 osoby, které jsou členem domácnosti s přiznanou složkou na živobytí dávky státní sociální pomoci (hlava III ZoDSSP),
 - 3.4 cizinci, kteří pracují na nízkokvalifikovaných nebo nekvalifikovaných pozicích a jejichž dosažené vzdělání a rekvalifikace jim umožní uplatnit jej na kvalifikovanější pozici (vhodná je kombinace rekvalifikace v českém jazyce od úrovně A2 výše a odborné rekvalifikace),
 - 3.5 osoby, u nichž nastala změna zdravotního stavu, pro kterou mají ztížené pracovní uplatnění,
 - 3.6 pracovníci v ohrožených sektorech (transformující se průmysl, pomocní pracovníci výroby apod.).

Článek VI

Zamítnutí rekvalifikace

1. **Rekvalifikace se zamítá:**
 - 1.1 pokud z předložených informací v žádosti o rekvalifikaci ze strany UoZ a ZoZ nevyplývá přímá vazba rekvalifikace na jeho následné pracovní uplatnění, ale rekvalifikace má převážně charakter zájmového vzdělávání a nevztahuje se ke konkrétní pracovní pozici, kterou by žadatel mohl vykonávat. Jedná se zejména o:

- 1.1.1 **Kurzy zaměřené na volnočasové aktivity v oblasti umění nebo sportu** (instruktor jógy, fitness, pilates, sportovní masér, akreditovaný zdravotník zotavovacích akcí, lektor tance, točíř keramiky, domácí pivovarnictví, make-up pro vlastní potřebu, aromaterapie apod.),
 - 1.1.2 **Kurzy zaměřené na osobní rozvoj** (kouč, mediátor, výživový poradce apod.),
 - 1.1.3 **Základní umělecké nebo terapeutické kurzy** (arteterapie, muzikoterapie, tvůrčí psaní apod.),
 - 1.1.4 **Kurzy bez jasné vazby na pracovní místo nebo pozici v ISCO – mezinárodní klasifikace zaměstnání/NSK – Národní soustavě kvalifikací** (permakulturní zahradnictví, blogování apod.),
 - 1.1.5 **Kurzy, které jsou zaměřeny na osobní služby bez vazby na výkon této činnosti buď jako zaměstnanec nebo OSVČ, zejména** kadeřník, manikér, pedikér, střihač psů apod.
 - 1.2 pokud o rekvalifikaci, která není součástí celostátně nebo regionálně vymezeného okruhu, žádají zaměstnané osoby (ZoZ), kterým nehrozí riziko, že by bez absolvování rekvalifikace nemohly nadále vykonávat své stávající zaměstnání nebo že by byly ohroženy jeho ztrátou,
 - 1.3 pokud je kvalifikace žadatele (ZoZ i UoZ) v dané oblasti natolik vysoká, že absolvování rekvalifikace nepovede k relevantnímu rozšíření, a poskytnutí podpory by nebylo hospodárné (např. žadatel má VŠ vzdělání ekonomického směru a praxi v účetnictví a žádá o rekvalifikaci Účetnictví).
 - 1.4 pokud ZoZ v posledních 3 letech již čerpal prostředky na rekvalifikaci z veřejných rozpočtů, i přesto, že nedočerpal finanční částku 50 000 Kč.
2. ÚP ČR zpravidla schvaluje jednu žádost o rekvalifikaci u daného UoZ a ZoZ a další žádost o rekvalifikaci je individuálně posuzována a v odůvodněných případech lze schválit i dvě nebo více rekvalifikací, zejména pokud tvoří vzájemně navazující celek nezbytný pro pracovní uplatnění UoZ (např. řidičské a profesní průkazy) nebo pokud spadá do preferované cílové skupiny UoZ nebo pokud další rekvalifikace prokazatelně zvýší jeho uplatnění na trhu práce.
 3. V případě zamítnutí rekvalifikace musí být důvody zamítnutí dostatečně popsány a prokazatelně písemně doručeny žadateli o rekvalifikaci.

V Praze dne 12. 8. 2026

Vaňásek Jiří
(jiri.vanasek)
Digitálně podepsal
Vaňásek Jiří
(jiri.vanasek)
Datum: 2026.08.12
07:31:29 +02'00'

JUDr. Jiří Vaňásek
vrchní ředitel sekce zaměstnanosti MPSV